

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС. ФІНАНСОВЕ ПРАВО

УДК 340.132:342.9

Азаренко Тетяна Ігорівна,
науковий співробітник ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0002-0553-4306

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ “ДОБРОЧЕСНІСТЬ”

У статті здійснено аналіз наявних у сучасній правовій науці підходів до розуміння поняття “доброочесність” та запропоновано його авторське визначення.

Наголошено, що, незважаючи на закріплення терміна “доброочесність” у правових актах, донині не існує єдиного правового визначення цього поняття, що створює значну прогалину в законодавстві. Законодавче закріплення зазначеного терміна є необхідним, ураховуючи запровадження перевірок на доброочесність.

Ключові слова: доброочесність, “integrity”, принципи доброочесності, критерії доброочесності.

У міжнародно-правових актах та національному законодавстві широко використовується термін “доброочесність”. Так, доброочесність (integrity) закріплена в Міжнародному кодексі поведінки державних посадових осіб, що затверджений Резолюцією 51/59 Генеральної Асамблеї ООН від 23 липня 1996 року [1], в Конвенції Організації Об’єднаних Націй проти корупції, яка ухвалена Генеральною Асамблеєю Організації Об’єднаних Націй від 31 жовтня 2003 року [2], в Бангальських принципах поведінки суддів від 19 травня 2006 року [3] тощо, але правове визначення поняття доброочесності в них відсутнє. Однак в законодавстві України існує визначення принципу доброочесності. Згідно з Законом України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII “Про державну службу” доброочесність – це спрямованість дій державного службовця на захист публічних інтересів та відмова державного службовця від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень [4].

Слід зазначити, що принципи – це основні, вихідні положення теорії, основні правила діяльності [5, с. 302–303], тоді як в правових актах доброочесність також визначена, як один із критеріїв, якого мають дотримуватися публічні службовці.

Критерій – це підстава для оцінки, визначення або класифікація чогось; мірило [6, с. 465]. Критерію доброочесності, згідно зі статтею 127; пунктом 4 частини 16¹ Розділу XV Перехідні положення Конституції України [7] та згідно із частиною 1 статті 69; пунктом 1 частини 19 статті 79; пунктом 3 частини 2 стат-

© Azarenko Tetiana, 2021

ті 83 Закону України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII “Про судоустрій і статус суддів” [8], має відповідати суддя та кандидат на посаду судді.

Також законодавчо визначено, що доброчесність є одним із критеріїв, якому повинен відповідати Голова Національного агентства з питань запобігання корупції, а працівники агентства мають проходити перевірку на доброчесність (Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII “Про запобігання корупції” [9]).

Згідно із Законом України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII “Про прокуратуру” [10], Законом України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII “Про Національне антикорупційне бюро України” [11] та Законом України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII “Про Державне бюро розслідувань” [12], працівники цих органів також проходять перевірку на доброчесність, а отже, можна стверджувати, що вони теж мають відповідати критерію доброчесності, але в жодному із зазначених вище правових актів не надано визначення ні поняття доброчесності, ні критерію доброчесності, що є, на нашу думку, значною прогалиною в законодавстві.

Відсутність чіткого визначення може привести до маніпуляції при перевірці на доброчесність та паралізації певних дій працівника державного органу. Таким чином, питання правового визначення доброчесності є актуальним і потребує змістового, наукового аналізу.

Окремі аспекти поняття доброчесності розглянуті в працях вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема, О.О. Браверман досліджувала правове регулювання перевірки на доброчесність працівників Національного антикорупційного бюро України, С.В. Жуков розглядав адміністративно-правове забезпечення доброчесності суддів, В.А. Писанець вивчав питання адміністративно-правового забезпечення доброчесності працівників правоохоронних органів, професор Л. Гюберц з Вільного університету Амстердаму досліджував, чому доброчесність важлива для громадськості. Однак їх роботи переважно були присвячені процедурі перевірки на доброчесність, а не правовому визначенню цього поняття.

Мета статті – враховуючи норми міжнародних та національних правових актів, думки вітчизняних та зарубіжних науковців, розробити авторське, узагальнене визначення поняття “доброчесність”.

Дослідуючи правове визначення поняття доброчесності, в першу чергу, необхідно звернутися до міжнародних правових актів, які стали фундаментальними при впровадженні цієї категорії в законодавство України. Так, згідно з Міжнародним кодексом поведінки державних посадових осіб, державні посадові особи виконують свої обов’язки і функції компетентно і ефективно відповідно до законів або адміністративних положень і з повною доброчесністю [1]. В англійському варіанті зазначеного правового акта для позначення доброчесності використовується термін “integrity”, який Кембриджський академічний словник трактує як якість бути чесним і мати сильні моральні принципи [13].

Саме “чесність” є найбільш вживаними відповідником терміна “integrity” в офіційних перекладах міжнародних актів, таких як Конвенція Організації Об’єднаних Націй проти корупції від 31 жовтня 2003 року та Бангальорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року.

Дійсно, згідно з визначенням великого тлумачного словника доброчесність – це висока моральна чистота, чесність [6, с. 230], а на думку І.І. Припхан, добро-

чесність – це морально-етичне поняття, яке складається з двох окремих слів – “добро” та “чесність” [14, с. 126]. Натомість, якщо проаналізувати Індикатори визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям добroчесності та професійної етики, можна дійти висновку, що добroчесність – це значно ширше поняття. Індикатори містять шість критеріїв (незалежність, неупередженість (безсторонність), чесність і непідкупність, дотримання етичних норм, ріvnість, старанність) [15], а отже, можна стверджувати, що чесність не є синонімом добroчесності, а є його складовою.

Такого ж висновку дотримуються й деякі науковці, які зазначають, що чесність – це одна із цінностей і одна з поведінкових рис добroчесності. Добroчесна людина цінує чесність і поводиться чесно [16, с. 24].

Визначити інші складові добroчесності можна, аналізуючи певні правові норми, які регулюють питання добroчесності. Цієї позиції дотримується й Львівський окружний адміністративний суд, який в рішенні від 15 жовтня 2020 року (справа № 380/6662/20) зазначив, що, враховуючи відсутність законодавчо визначеного поняття добroчесність для встановлення меж дискреційних повноважень, переліку та критеріїв, за якими Кадрова комісія уповноважена здійснити відповідну оцінку добroчесності прокурора, судом враховуються такі норми: Закон України “Про прокуратуру”, Порядок проведення таємної перевірки добroчесності прокурорів в органах прокуратури України, затверджений наказом Генеральної прокуратури України від 16.06.2016 № 205, Порядок організації роботи з питань внутрішньої безпеки в органах прокуратури України, затверджений наказом Генеральної прокуратури України від 13.04.2017 № 111, анкета добroчесності прокурора за формулою, затвердженою наказом Генеральної прокуратури України від 16 червня 2016 року № 205 [17].

Твердження, які необхідно підтвердити або спростувати для подальшої оцінки добroчесності, містяться й у декларації добroчесності суддів, що затверджена рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 31 жовтня 2016 року № 137/зп-16 [18], в анкеті добroчесності прокурора, яка затверджена наказом Генеральної прокуратури України від 16 червня 2016 року № 205 [19] та в анкеті добroчесності працівника Національного агентства з питань запобігання корупції, яка затверджена Наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 24 грудня 2020 року № 595/20 [20].

Натомість Вища рада правосуддя в рішенні щодо відповідності кандидата критерію добroчесності чи професійної етики надала визначення добroчесності суддів як необхідної морально-етичної складової діяльності судді, яка, між іншим, визначає межу і спосіб його поведінки, що базується на принципах доброго ставлення до сторін у справах і чесності та моральності у способі власного життя, реалізації своїх прав і виконанні обов'язків, здійсненні правосуддя тощо [21].

Визначення суддівської добroчесності можна знайти й у працях науковців. Так, С.В. Глущенко, розглядаючи добroчесність у контексті кваліфікаційного оцінювання суддів, зазначила, що добroчесність є морально-етичним фундаментом діяльності судді, який визначає межу і спосіб його поведінки, має ґрунттуватися на принципах добровідносин із громадянами, суспільством та державою, а також

© Azarenko Tetiana, 2021

чесності у способі життя, виконанні професійних обов'язків та розпорядженні матеріальними ресурсами [22, с. 78].

На думку М.В. Савчина, доброочесність суддів – це моральна цілісність судді, яка виражається у здатності ухвалювати справедливі, правильні рішення навіть незважаючи на будь-який зовнішній тиск [23, с. 19].

А.Ю. Кулібаба називає доброочесність ключовою категорією у формуванні морально-етичного образу суддів, запорукою формування довіри народу до суддів та судової влади загалом [24, с. 212].

На нашу думку, кожне із визначень розкриває певні аспекти доброочесності. Більшість науковців поняття суддівської доброочесності розглядають як морально-етичну складову суддівської діяльності, натомість згідно з Індикаторами визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброочесності та професійної етики, судді повинні відповідати зазначеним критеріям не лише під час виконання професійних обов'язків, а й в приватному житті. Вважаємо, що цей аспект також необхідно врахувати, розкриваючи поняття доброочесність.

Крім того, досить поширеним є визначення доброочесності як антикорупційної категорії, так недоброочесність та корупцію пов'язує між собою Й.М. Сірук, зазначаючи, що, розглядаючи брак доброочесності, ми натякаємо на особу, яка не має таких якостей, як відповідальність, дисциплінованість, вірність. Тому вона легко піддається підкупу і буде чинити корупційні дії, коли не дотримуватиметься правових норм або етичних принципів, яким має слідувати особа [25].

Доброочесність в контексті боротьби з корупцією розглядав Й.Л. Гюберц, він визначав доброочесність в публічному управлінні як: 1) послідовність та узгодженість принципів та цінностей; 2) адекватне, ретельне та відповідальне виконання завдань, враховуючи всі відповідні інтереси; 3) непідкупність, чесність та підзвітність; 4) зв'язок доброочесності із мудростю, мужністю, справедливістю та стриманістю; 5) взаємозв'язок доброочесності із мораллю; 6) орієнтація на конституційні цінності; 7) діяти доброочесно – це те саме, що діяти етично чи морально; 8) доброочесність – це моральна мужність і навіть героїзм, зразкове дотримання конкретних моральних норм [26, с. 18–32].

Отже, доброочесність можна розглядати, як протилежність корупції. Погоджуємося з думкою, що корупція – це певний тип порушення моральних норм та цінностей, разом із іншими типами злочинів, неправомірних дій чи неетичної поведінки. Це один із виявів недостатньої доброочесності [16, с. 24].

Крім того, існують інші підходи до розуміння доброочесності, зокрема, В.А. Писанець запропонував загальний підхід до визначення категорії “доброочесність”, як системи морально-етичних якостей особи, що трансформується у поведінкову модель в результаті свідомої, розумово психологічної діяльності та відображає суб'єктивне відношення до суспільних та професійних цінностей. Також він розглянув практичну площину категорії доброочесність працівників правоохоронних органів, яка, на його думку, полягає у закріпленні системи критеріїв, що характеризують працівника як такого, що здатен за своїми морально-етичними якостями, рівнем стatkів (співвідношенням доходів та видатків), відсутністю корупціонерських ризиків, ставленням до службових обов'язків та службової дисципліни здійснювати професійну діяльність на посаді в правоохоронному органі [27, с. 170].

О.О. Браверман зазначила, що доброочесність працівника Національного антикорупційного бюро України – це така морально-психологічна установка особистості, за якої працівник діє відповідно до вимог чинного законодавства України та норм етики, є зразком для наслідування [28, с. 49].

Ю.З. Констанкевич під доброочесністю пропонує розуміти відповідність поглядів та дій особи моральним стандартам суспільства, конституційним цінностям і загальній справедливості, послідовність та твердість характеру, чесне, сумлінне і відповідальне виконання обов'язку та дотримання правил етики [29, с. 3].

Також науковці розрізняють особисту та організаційну доброочесність, зазначивши, що особиста доброочесність – це моральна сила поводитися згідно з етичними цінностями, а організаційна доброочесність існує тоді, коли організація діє відповідно до переліку чітко визначених етичних цінностей, які можна прослідкувати, наприклад, у баченні, місії та етичному кодексі організації [16, с. 26].

Підсумовуючи, слід зазначити, що доброочесність – це складна категорія, що включає в себе сукупність морально-етичних чеснот. Кожне із запропонованих визначень розкриває окремі елементи доброочесності, що стосуються певного органу публічної влади. На нашу думку, критерію доброочесність мають відповідати всі особи, які уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а чітке визначення поняття доброочесності слід навести в законодавстві.

Тож, враховуючи норми міжнародних та національних правових актів, думки вітчизняних та зарубіжних науковців, пропонуємо визначити доброочесність, як здатність осіб, які уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, діяти відповідно до чинного законодавства та встановлених морально-етичних правил під час виконання професійних (службових) обов'язків та в приватному житті, без зовнішнього впливу та проявів корупції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб. Резолюція 51/59 Генеральної Асамблеї ООН від 23 липня 1996 року. URL: <https://undocs.org/pdf?symbol=en/A/RES/51/59> (дата звернення: 15.06.2021).
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31 жовтня 2003 року. URL: https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf (дата звернення: 15.06.2021).
3. Бангалорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року. URL: <https://www.unodc.org/documents/ji/training/bangaloreprinciples.pdf> (дата звернення: 15.06.2021).
4. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
5. Державне управління та державна служба: словник-довідник / [уклад. О.ІО. Оболенський]. К.: КНЕУ, 2005. С. 302–303.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. Т. Бусел. К., Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2002. 1440 с.
7. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-BP. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
8. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
9. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 15.06.2021).

10. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
11. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
12. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
13. Кембриджський академічний словник. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/integrity> (дата звернення: 23.06.2021).
14. *Прип'янан Г.І.* Суддівська добросередоточність. Нац. прав. сист. (пам'яті проф. О.Г. Мурашина). Збірн. матеріалів кругого столу. К., 2019.
15. Індикатори визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям добросередоточності та професійної етики. Затверджено в уточненій редакції рішенням Громадської ради добросередоточності від 16.12.2020. URL: <https://grd.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/Indykatory-HRD-vid-16.12.2020.pdf> (дата звернення: 23.06.2021).
16. Навчальний посібник з добросередоточності поліції. Женевський центр з врядування у секторі безпеки. Женева 2019. URL: https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/DCAF_PIBP_Training%20Manual_ENG_2019_print_ua.pdf (дата звернення: 23.06.2021).
17. Рішення Львівського окружного адміністративного суду (справа №380/6662/20) від 15 жовтня 2020 року. URL: <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/92501569/> (дата звернення: 18.06.2021).
18. Декларація добросередоточності суддів, затверджена рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 31 жовтня 2016 року №137/зп-16.
19. Анкета добросередоточності прокурора, затверджена наказом Генеральної прокуратури України від 16 червня 2016 року № 205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0875-16#Text> (дата звернення: 16.06.2021).
20. Анкета добросередоточності працівника Національного агентства з питань запобігання корупції, затверджена наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 24 грудня 2020 р. № 595/20. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/Poryadok-doyurochesnist-nakaz-595.pdf> (дата звернення: 16.06.2021).
21. Про відмову у внесенні Президентові України подання про призначення Лялюка Є.Д. на посаду судді Галицького районного суду міста Львова: Рішення вищої ради правосуддя від 4 квітня 2019 року № 1044/0/15-19. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:NB5CtOcbqL8J:www.vru.gov.ua/content/act/1044_04.04_2019_.docx+&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua (дата звернення: 20.06.2021).
22. *Глущенко С.В.* Новели судової реформи: поняття професійної етики та добросередоточності в контексті кваліфікаційного оцінювання судді (кандидата на посаду судді). Часопис цивільного і кримінального судочинства, 2016. № 6. С. 70–83.
23. *Савчин М.В.* Moral integrity (моральна цілісність, добросередоточність) суддів як складова правової держави. Слово національної школи суддів України, 2019. № 2 (27). С. 19.
24. *Кулібаба А.Ю.* Поняття добросередоточності як ключовий критерій у процесі добору на посаду суддів. Підприємництво, господарство і право, 2/2018. С. 212.
25. *Сирук М.* Про зв'язок легітимності й добросередоточності. Газета “День”. 17 вересня 2018. № 167 (2018).
26. *Huberts L. W.J. C.* Integrity: What it is and Why it is Important. Public Integrity, 20:sup1 P. 18–32.
27. *Писанець В.А.* Адміністративно-правове забезпечення добросередоточності працівників правоохоронних органів України: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2020. С. 201.
28. *Браверман О.О.* Правове регулювання перевірки на добросередоточність працівників Національного антикорупційного бюро України: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2020. С. 298.
29. *Констанкевич Ю.З.* Морально-етичні критерії як конституційна умова формування органів публічної влади в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2021. 283 с.

REFERENCES

1. International Code of Conduct for Public Officials. UN General Assembly Resolution 51/59 of 23 July 1996. URL: <https://undocs.org/pdf?symbol=en/A/RES/51/59> (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].

© Azarenko Tetiana, 2021

2. United Nations Convention against Corruption of 31 October 2003. URL: https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].
3. Bangalore Principles of Judicial Conduct of 19 May 2006. URL: <https://www.unodc.org/documents/ji/training/bangaloreprinciples.pdf> (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].
4. On Civil Service. Law of Ukraine of December 10, 2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].
5. Dezhavne upravlinnia ta derzhavna sluzhba. Public administration and public service: dictionary-reference book / ed. O.Yu. Obolensky. K.: KNEU, 2005. P. 302–303 [in Ukrainian].
6. Large Explanatory Dictionary of the Modern Ukrainian Language / comp. and ed. T. Busel. K., Irpin: VTF "Perun", 2002. 1440 p. [in Ukrainian].
7. Constitution of Ukraine: Law of Ukraine of June 28, 1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].
8. On the Judiciary and the Status of Judges: Law of Ukraine of June 2, 2016 No 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].
9. On Prevention of Corruption: Law of Ukraine of October 14, 2014 No 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].
10. On the Prosecutor's Office: Law of Ukraine of October 14, 2014 No 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].
11. On the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine: Law of Ukraine of October 14, 2014 No 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].
12. On the State Bureau of Investigation: Law of Ukraine of November 12, 2015 № 794-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text> (Date of Application: 15.06.2021) [in Ukrainian].
13. Kembrydzhs'ky akademichnyy slovnyk. Cambridge Academic Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/integrity> (Date of Application: 23.06.2021) [in Ukrainian].
14. *Prypkhan, I.I.* (2019) Suddiv's'ka dobrochesnist'. "Judicial Integrity". Nat. right. system (in memory of Prof. O.G. Murashin). Coll. of mater. of Round Table. K. [in Ukrainian].
15. Indicators for determining the non-compliance of judges (candidates for the position of judge) with the criteria of integrity and professional ethics / approved in a revised version by the decision of the Public Integrity Council dated 16.12.2020. URL: <https://grd.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/Indykatory-HRD-vid-16.12.2020.pdf> (Date of Application: 23.06.2021) [in Ukrainian].
16. Police Integrity Training Manual. Geneva Center for Security Governance. Geneva 2019. URL: https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/DCAF_PIBP_Training%20Manual_ENG_2019_print_ua.pdf (Date of Application: 23.06.2021) [in Ukrainian].
17. Decision of the Lviv District Administrative Court (case № 380 / 6662/20) of 15 October 2020. URL: <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/92501569/> (Date of Application: 18.06.2021) [in Ukrainian].
18. Declaration of voluntariness of judges of the approved decision of the High Qualification Commission of the Court of Ukraine dated 31.10/2016 No 137/rp16 Ukraine [in Ukrainian].
19. The Prosecutor's Integrity Questionnaire was approved by the Order of the Prosecutor General's Office of Ukraine dated 16.06.2016 No 205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0875-16#Text> (Date of Application: 16.06.2021) [in Ukrainian].
20. Questionnaire of voluntary work of employees of the National Agency for Prevention of Corruption approved by the Order of the National Agency for Prevention of Corruption of December 24, 2020 № 595/20. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/ Poryadok-doyurochesnist-nakaz-595.pdf> (Date of Application: 16.06.2021) [in Ukrainian].
21. The High Council of Justice Decision № 1044/0 / 15-19 of April 4, 2019 On the refusal to submit to the President of Ukraine a motion to appoint. Lyalyuk E.D. to the position of a judge of the Halych District Court of Lviv. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:NB5CtOcbqL8J:www.vru.gov.ua/content/act/1044_04.04._2019_.docx+&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua (Date of Application: 20.06.2021) [in Ukrainian].
22. *Glushchenko, S.V.* (2016) Novely sudovoyi reformy: ponyattya profesynoyi etyky ta dobrochesnosti v konteksti kvalifikatsiynoho otsinyuvannya suddi (kandydata na posadu suddi). "Novels of Judicial Reform: the Concept of Professional Ethics and Integrity in the Context of

Qualification Assessment of a Judge (candidate for the position of judge)". Journal of Civil and Criminal Procedure 6, 70–83 [in Ukrainian].

23. *Savchin, M.V.* (2019) Moral integrity (moral'na tsilisnist', dobrochesnist') suddiv yak skladova pravovoyi derzhavy. "Moral Integrity (moral integrity, integrity) of Judges as a Component of the Rule of Law". Word of the National School of Judges of Ukraine 2 (27), 19 [in Ukrainian].

24. *Kulibaba, A.Yu.* (2018) Ponyattya dobrochesnosti yak klyuchovyy kryteriy u protsesi doboru na posadu suddiv. "The Concept of Integrity as a Key Criterion in the Selection Process for Judges Entrepreneurship". Economy and Law 2. P. 212 [in Ukrainian].

25. *Siruk, M.* (2018) Pro zv'yazok lehitymnosti y dobrochesnosti. "On the Relationship between Legitimacy and Integrity". The newspaper "Day". September 17. No 167 [in Ukrainian].

26. *Huberts L. W. J. C.* Integrity: What it is and Why it is Important. Public Integrity, 20: sup1. P. 18–32 [in English].

27. *Pysanets, V.A.* (2020) Administrativno-pravove zabezpechennya dobrochesnosti pratsivnykiv pravookhoronnykh orhaniv Ukrayiny. "Administrative and Legal Provision of Integrity of Law Enforcement Officers of Ukraine". Thesis ... Cand. Sci. (Law). Kyiv. P. 201 [in Ukrainian].

28. *Braverman, O.O.* (2020) Pravove rehulyuvannya perevirky na dobrochesnist' pratsivnykiv Natsional'noho antykoruptsiynoho byuro Ukrayiny. "Legal Regulation of the Integrity Check of Employees of the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine": Cand. Sci. (Law). Kyiv. P. 298 [in Ukrainian].

29. *Konstankevych, Yu.Z.* (2021) Moral'no-etychni kryteriyi yak konstytutsiyna umova formuvannya orhaniv publichnoyi vlady v Ukrayini. "Moral and Ethical Criteria as a Constitutional Condition for the Formation of Public Authorities in Ukraine": Cand. Sci. (Law). Odesa. P. 283 [in Ukrainian].

UDC 340.132:342.9

Azarenko Tetiana,
Research Officer, State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-0553-4306

LEGAL ASPECTS OF THE DEFINITION OF THE CRITERIA OF INTEGRITY

The paper considers a legal analysis of acts in which the category of integrity is enshrined. It was found out that there is only a legal definition of the principle of integrity, while the concept of the criterion of integrity, which must meet certain public officials, is not provided in any legal act. It has been proved that legal uncertainty is a significant gap in the legislation and a basis for litigation.

Given the rules governing this issue, the views of domestic and foreign scholars an author's definition of judicial integrity and integrity of the executive branch has been suggested. It has been emphasized that integrity is a complex moral and ethical criterion, which contains a number of requirements for public servants, compliance with which indicates his impartiality, independence, honesty and integrity. In addition, integrity is seen as an element of anti-corruption policy aimed at ensuring professional, non-corrupt, integrity government.

The paper emphasizes that it is necessary to enshrine these definitions in the legislation of Ukraine to ensure the predictability of this criterion for all entities that must meet the criterion of integrity and for those who conduct a integrity check.

Keywords: integrity, "integrity", the principle of integrity, criteria of integrity.

Отримано 19.10.2021

© Azarenko Tetiana, 2021